

Spitssnuitdolfijn van Gray

Mesoplodon grayi

De spitssnuitdolfijn van Gray wordt ruim 5,5 m lang. Volwassen dieren hebben een opvallende, bijna witte snuit. De soort heeft in de bovenkaak een rij rudimentaire tandjes, die alleen bij volwassen exemplaren doorbreken. De tand in de onderkaak staat, gerekend vanaf de punt, op ongeveer een derde van de kaaklengte (BOSCHMA 1951B, MEAD 1999B, SMEENK ET AL. 1993).

Areaal

Deze spitssnuitdolfijn komt voor in de gematigde wateren van het zuidelijk halfrond en is vrij algemeen rond Zuid-Afrika en Nieuw-Zeeland.

Voorkomen in Nederland

Een op 10 december 1927 bij Loosduinen bij Den Haag aangespoelde spitssnuitdolfijn, een circa 4,6 m lang mannetje, werd aanvankelijk aangezien voor de gewone spitsnuitdolfijn (ANONYMUS 1927, VAN DEINSE 1931). Het skelet werd geprepareerd in het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie

te Leiden, thans Naturalis. Pas jaren later, bij een nauwkeurige studie van de schedel, ontdekte H. Boschma dat het ging om een spitssnuitdolfijn van Gray, op grond van de rij kleine tandjes in de bovenkaak en enkele andere schedelkenmerken (BOSCHMA 1950, 1951A-D, VAN DEINSE 1951B, SMEENK ET AL. 1993). Deze determinatie is in 2001 bevestigd door middel van een DNA-analyse van een tand, uitgevoerd door de Universiteit van Auckland, Nieuw-Zeeland (M. Dalebout in litt.). Deze raadselachtige vondst betreft nog steeds het enige bekende exemplaar van het noordelijk halfrond. Het vermoeden dat er een nog niet ontdekte noordelijke populatie van deze soort zou bestaan, is tot nu toe niet bewaarheid.

Chris Smeenk & Kees (C.J.) Camphuysen

SUMMARY

Gray's beaked whale *Mesoplodon grayi*

A stranding of a c. 4.6 m long male at Loosduinen near The Hague on 10 December 1927, is still the sole record of Gray's beaked whale for the Northern Hemisphere. The identity was confirmed by a DNA analysis of a tooth, carried out by the University of Auckland, New Zealand, in 2001.

▶ Spitssnuitdolfijn van Gray, gestrand bij Loosduinen op 10 december 1927.
Tekening: M.A. Koekkoek.
Gray's beaked whale, stranded at Loosduinen on 10 December 1927.

